

పాఠులు నీతి సితాలక్ష్మణచరతుపు పరిశారపుమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మాయణం ॥ అయోధ్యాకాండ ॥ బ్రహ్మపత్రం

శ్రీశేఖర్ కృతి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
శిఖిర బుతువు, వూపువూపం

- 266

పుట్ట పాఠ్యమి - 10.02.2024

ధనిష్ఠ-శనివారము

శ్రీ గురు భైష్మేంద్రుడు

గురుర్జ్రహో గురుర్యిష్టః, గురుర్జ్రేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సామ్రంబహృ, తమై శ్రీగుర్వే నమః ॥

శ్రీనివస్ భైష్మేంద్రుడు

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్మస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంగ సింటల్సుః

శ్రీమదాదివరాహాజ్యేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్యామినస్యన్నిథౌ, హనుమత సితాలక్ష్మీణ,
భరతశత్రుపు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రేషణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృష్ణవైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య,
సద్యధీణ్యాది, సర్వపుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అమకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యల్మీకి
రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం, అష్టావింశస్తర్మా, శ్లోక పారాయణం,
తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వీర్మితి పూర్ణాన్

- కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
అరుప్య కవితాశాఖాం వస్తే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ అంజనేయ పూర్ణాన్

- మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరమూఢముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ లేపు పూర్ణాన్

- వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామిని ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ లేపు పూర్ణాన్

- అయోధ్యాఫ్యేతు గుర్వార్థే త్యక్త్యారాజ్యం గిరోపసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీలేపుచంద్రిపరీపుష్టిసే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టావింశస్తుర్దః

సరీసృపాశ్చ బహావః బహురూపాశ్చ భామిని ।
చరన్తి పృథివీం దర్శాత తతో దుఃఖతరం వనమ్॥

॥ 28.19 ॥

నదీ నిలయనాః సర్పాః నదీ కుటిలగామినః ।
తిష్ఠన్యావృత్య పన్ధానం తతో దుఃఖతరం వనమ్ ॥

॥ 28.20 ॥

పతంగా వృజీకాః కీటా దంశాశ్చ మశ్కైస్పుహా ।
బాధన్తే నిత్యమబలే సర్వం దుఃఖమతో వనమ్ ॥

॥ 28.21 ॥

(ద్రుమాః కణ్ణకినష్టైవ కుశకాశాశ్చ భామిని ।
వనే వ్యాకులశాఖాగ్రాః తేన దుఃఖతరం వనమ్॥

॥ 28.22 ॥

కాయక్కేశాశ్చ బహావః భయాని వివిధాని చ ।
అరణ్యవానే వసతః దుఃఖమేవ తతో వనమ్ ॥

॥ 28.23 ॥

క్రోధలోభా విమోక్షవ్యో కర్త్రవ్యా తపసే మతిః ।
న భేతవ్యం చ భేతవ్యే నిత్యం దుఃఖమతో వనమ్॥

॥ 28.24 ॥

తదలం తే వనం గత్యా క్షమం న హి వనం తవ ।
విమృశన్నిహా పశ్యామి బహుదోషతరం వనమ్॥

॥ 28.25 ॥

వనం తు నేతుం న కృతా మతిస్తదా,
బభూవ రామేణ యదా మహాత్మునా ।
న తస్య సీతా వచనం చకార తత్త,
తతోఉబ్రవీద్రామమిదం సుదుఃఖితా॥

॥ 28.26 ॥

ఇత్యార్థైశ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టావింశస్తుర్దః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాష్ఠే ఏకోనత్తింశస్పర్ధః

ఏతత్తు వచనం త్రైత్య సీతా రామస్య దుఃఖితా ।
ప్రసక్తాత్ముముఖీ మన్మహీ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥

॥ 29.1 ॥

యే త్వయా కీర్తితా దోషాః వనే వస్తువ్యతాం ప్రతి ।
గుణానిత్యేవ తవ స్నేహపురస్కృతాన్ ॥

॥ 29.2 ॥

మృగాస్పింహో గజాశ్వేవ శారూలాశ్వరభాస్తథా ।
పక్షిణాస్పుమరాశ్వేవ యే చాన్యే వనచారిణాః ॥

॥ 29.3 ॥

అధృష్టపూర్వ్యరూపత్యాత్ సర్వే తే తవ రాఘవ ।
రూపం దృష్ట్యులపసర్వేయుః భయే సర్వే హి బిభ్యతి ॥

॥ 29.4 ॥

త్వయా చ సహా గవ్యం మయా గురుజనాజ్ఞయా ।
త్వద్వయోగేన మే రామ త్వక్తవ్యమిహ జీవితమ్

॥ 29.5 ॥

న చ మాం త్వత్పుమీపస్తామ్ అపి శక్మేతి రాఘవ ।
సురాణామీశ్వరశ్శక్రః ప్రధర్షయితుమోజసా॥

॥ 29.6 ॥

పతిహినా తు యా నారీ న సా శక్యతి జీవితమ్ ।
కామమేవం విధం రామ త్వయా మమ విదర్శితమ్ ॥

॥ 29.7 ॥

ఇతాయార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాష్ఠే ఏకోనత్తింశస్పర్ధః

“ఫలశ్రూతిః”

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశ్యం సౌభ్రాత్రకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్మిరమృద్ధికామైః ॥

“శ్రీతేషుచంద్రు పీఠిశ్రుంహణైనముః”

అర్థ వీణాలైనిచ్చేసు

ಅಮೃತಾನಂತ ಗೋವಿಂದ, ವಿಷ್ಣು ನಾರಾಯಣಾಮೃತ |
ರೋಗನೈ ನಾಶರೂಢಿಪಾನ, ಅಷು ಧನ್ಯವಾರ್ತೆ ಹಾರೆ || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |
స్వభక్తేభోఽనుగృహ్ణానం, వందే ధన్యవదిం పారిమ్ || 2 ||

ధన్యవరేరిమం శోకం, భక్త్య నిత్యం పరమి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్వాత, సుఖం జివన్ని తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరమే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి । తన్నో ధన్యస్తరిః ప్రచోదయాత్ ।

అధీనవర్గమాట్లిని

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వతరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్చిః,
 భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్నిభూతిం చ సౌమ్యః ।
 సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయశమవం భూర్భవః, శౌర్యమార్గిః,
 దీర్ఘాయుష్మింహాకేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
 అరిష్టైని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
 శాంతిరస్తు వుభం మేస్తు గ్రహః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అర్థాట్ పూపుర్వినీ : యదక్కరపదభ్రష్టం, మాత్రాహినం చ యద్భవేత్ |
తత్పర్యం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ||

అంత భీషమత్తుమృణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్య,
బుద్ధ్యత్వానా వా ప్రకృతేస్మభావాత్ |
కరోమి యద్యత్పకలం పరమై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అధ్య మంగళమ్ : శ్రీయః కాన్తాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఉర్ధ్వామ్
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

